

Roma Okwenyweza Okwolesebwa — Namba Etano

ي م هم م : غ ل وأ رب غ ي ي و ي ب ن ي س ر و ر ت ن ك *yingkap* ن م ل ا د م س ي ت ن ي ف د آ
«وم-ت م و ا ق پ ن ا ر پ-ل»

Jeff Pippenger
2024-08-09

Mu ngorore ya nyuma, twamenyeze imirongo itandatu y’ubuhanuzi y’impaka zabayeho mu mateka y’Abadivantisiti uherye mu gihe cy’Abamilerite kugeza muri iki gihe. Ndemeza yuko impaka ya mbere n’iya nyuma yerekeye “abajura b’ubwoko bwawe” bo mu murongo wa cumi na kane wa Daniyeli igice cya cumi na kimwe, mu buryo bw’ubuhanuzi, ari imwe. Abamilerite basobanukiwe ko “abajura” ari Roma, kandi Abaporotesitanti bigishaga ko “abajura” ari umwami w’Umusiriya witwaga Antiyokusi Epifane.

Na katika nyakati hizo wengi watasimama juu ya mfalme wa kusini; tena watu wanyang’anyi miongoni mwa watu wako watajinya ili kuthibitisha maono; lakini wataanguka. Danieli 11:14.

Mu nsin’gi ya verse i kumi, ne kulutira mu verse i kumi na tanu, kulangwa mvita pakati pa myalelo ya Misiri na Siriya. Mu ndimana iyi, Misiri a mfalme wa kusini, ne mfalme wa Siriya alangwa nga mfalme wa kaskazini. Verse i kumi yitanga cina aho andyandiki a malolwa ya kale yavitanga ntendekelo ya Vita ya Nne ya Siriya mu 219 BC; verse i kumi na imwe ne i kumi na mbili yilangwa vita ya Raphia mu 217 BC ne vyalandilepo. Basi verse i kumi na tatu kufika i kumi na tanu yitanga vita ya Panium mu 200 BC. Mu verse i kumi kufika i kumi na tanu, mfalme wa Siriya ni Antiochus Magnus, mtawala wa Dola ya Seleucid.

Verse ten echiakūl history ya, ana Antiochus Magnus avangecha vita ya kurejesha eneo lenye lyachukuliwi kutoka ufalme wa Seleucid myaka mingi mbere. Mu verse eyi, arejesha eneo lenye lyapotea mwaka wa 219 BC, leelo kwa muda mfupi asitisha mashambulizi gake, na atafuta kujipanga upya ngufu shakwe sha kijeshi. Achiakūla amerejesha utawala wa eneo lenye lyapotea, na akafika hadi mpakani pa Misri, ufalme wa kusini wenye kutawaliwa ni nasaba ya Ptolemy. Kati ya mwaka wa 219 BC na 217 BC, mfalme wa kusini na mfalme wa kaskazini, bhoŋi, vakapanga kwa ajili ya vita vya Raphia venye vyakūja.

Intambara ya Raphia yabaye mu mwaka wa 217 mbere ya Kristo, kandi ubwami bwo mu majyepfo bwa Egipta, bwategekwe na Ptolemy, bunisha Antiochus Magnus umwami wa Siriya, ari we mwami wo mu majyaruguru uvugwa muri uwo murongo w’ubuhanuzi. Hanyuma mu mirongo ya cumi na gatatu kugeza kuri cumi na gatanu, nyuma y’imyaka cumi n’irindwi, mu mwaka wa 200 mbere ya Kristo, Antiochus Magnus, wari waramaze kugirana isezerano na Filipo w’i Makedoniya, yarwanye na Egipta mu ntambara ya Panium. icyo gihe ubwami bwo mu majyepfo bwa Egipta bwari bufite umwami w’umwana w’imyaka itanu cyangwa itandatu, kandi Antiochus Magnus na Filipo ntibashoboraga kwirinda kubyaza umwami w’umwana wa Egipta uwo mwanya, maze Antiochus Magnus atsinda mu ntambara ya Panium. Iyo mirongo itatu ihagarariye intambara ya

Panium ikubiyemo umurongo wa cumi na kane, aho ububasha bushya bwinjizwa mu nkuru y'ubuhanuzi.

Abanyazi b'abantu bawe ni ububasha butandukanye n'umwami w'Egiputa wo mu majyepfo, cyangwa umwami w'Abaselewukide wo mu majyaruguru, cyangwa Filipo umutegetsi w'i Makedoniya. Abamilerite bamenye ko Roma ari yo banyazi b'abantu bawe. Rimwe mu magambo y'umuhozi w'Igiheburayo yahinduwemo ngo "abanyazi," risobanura umumenagura. Roma ya gipagani ihagararirwa mu buhanuzi nk'ububasha bwari kumenagura mo ibice.

Bingeŀ by'ebyosi by'ekilo, ninga, tala, igongolya lya kane, lya kutinyisa ne lya yombisya, kandi lyali na maani mingi cyane; kandi lyali na amaino amanene ag'ekyoma: lyalyanga kandi likamenagura mu bitundu, kandi likanyagirira ebisigala n'ebigere byaryo: kandi lyali lityukene ku bigongolya byosi ebyalibaire mbere yaryo; kandi lyali na mahembe ikumi. Danieli 7:7.

Eri Uriya Smith akomentari ku robbers, e atikiria omwandiki w'ebyafaayo ororeka nti robbers bakyoreka breakers.

"Uwezo mpya sasa waingizwa,—'wanyang'anyi wa watu wako;' yaani halisi, asema Askofu Newton, 'wavunjao wa watu wako.' Mbali sana kwenye kingo za Tiberi, ufalme mmoja ulikuwa ukijilea kwa miradi ya tamaa na hila za giza. Ukiwa mdogo na dhaifu mwanzoni, ulikua kwa upesi wa ajabu katika nguvu na uthabiti, ukinyosha kwa tahadhari huku na huku ili kujaribu uwezo wake, na kuipima nguvu ya mkono wake wa kivita, hata, ukiwa na fahamu ya uwezo wake, kwa ujasiri ukakiinua kichwa chake miongoni mwa mataifa ya dunia, na kwa mkono usioshindika ukanyakua usukani wa mambo yao. Tangu hapo jina la Roma lasimama katika ukurasa wa historia, likikusudiwa kwa nyakati nyingi kuongoza mambo ya ulimwengu, na kutenda mvuto mkuu miongoni mwa mataifa hata mwisho wa wakati.

"Roma yalizumzile; na Syria na Makedonia upesi wakajikuta kwamba sura ya ndoto yao ilikuwa ikibadilika. Warumi waliingilia kati kwa ajili ya mfalme mchanga wa Misri, wakiwa wameazimia kwamba alindwe dhidi ya uangamivu uliopangwa na Antioko na Filipo. Huu ulikuwa mwaka 200 K.K., na ulikuwa mojawapo ya maingilio ya kwanza yenye umuhimu ya Warumi katika mambo ya Syria na Misri." Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 257.

Utabiri uliowekwa wazi katika aya hizo ulitimizwa katika muda wa takriban miaka ishirini, kuanzia 219 KK hadi 200 KK, lakini manabii hunena zaidi juu ya siku za mwisho kuliko juu ya siku walizoishi ndani yake.

"Abahanuzi ba kera buri wese yavugiye igihe cyacu kurusha uko yavugiye icyabo, kugira ngo ubuhanuzi bwabo bukomeze kugira imbaraga kuri twe. 'Ibyo byose byababayeho ngo bibabere ibyitegererezo: kandi byandikiwe kutuburira twebwe, abo imperuka z'ibihe byagezeho.' 1 Abakorinto 10:11. 'Si bo ubwabo, ahubwo ni twe bakoreraga muri ibyo bintu, ubu byababwirijwe n'ababagejejeho ubutumwa bwiza ku bw'Umwuka Wera watumwe ava mu ijuru; ari byo bintu abamarayika bifuza kurebamo.' 1 Petero 1:12...."

"Biblia imekusanya na kufunga pamoja hazina zake kwa ajili ya kizazi hiki cha mwisho. Matukio yote makuu na mashughuli zote za kutisha za historia ya Agano la Kale yamekuwa, na yanaendelea, kujirudia katika kanisa katika siku hizi za mwisho." Selected Messages, book

3, 338, 339.

Nanggalingan ke Daniel ya awan nainmatuud iti dua a pulo a tawen a panawen a pagsusukiman tayo, ti pammatalged babaen kadagiti sursurat ni Sister White ket ipakaammo na kadatayo a adu iti pakasaritaan a nairekord iti Daniel onse ket maulitto iti maudi a pannakatungpal ti Daniel onse.

“Hatuna muda wa kupoteza. Nyakati za taabu ziko mbele yetu. Ulimwengu unasukumwa na roho ya vita. Karibuni matukio ya taabu yaliyonenwa katika unabii yatatukia. Unabii ulio katika Danieli sura ya kumi na moja umekaribia sana kufikia utimilifu wake kamili. Sehemu kubwa ya historia iliyotukia katika kutimizwa kwa unabii huu itarudiwa.” Manuscript Releases, namba 13, 394.

Даниелийн арван нэгдүгээр бүлгийн аравнаас арван тавдугаар эшлэлүүд нь тун удахгүй гарах Ням гарагийн хуулинд хүргэх эцсийн өдрүүдийн түүхийг илэрхийлдэг. Учир нь арван зургаадугаар эшлэлд Ром анх удаа “алдар суут газрыг” эзлэн авсан үеийг тодорхойлдог.

Basi iye eyiza ukumchasa uya kwenza ngokwentando yakhe, yaye akukho namnye uya kuma phambi kwakhe; yaye uya kuma ezweni elizukileyo, eliya kutshatyalaliswa sisandla sakhe. Daniyeli 11:16.

Danyeli akitumia mara mbili usemi “nchi ya utukufu” katika maandishi yake. Ya kwanza ni mstari wa kumi na sita, wakati Rumi halisi ya kipagani ilipoishinda nchi halisi ya utukufu, ya Yuda.

“Gava ku Misr nekarî li ber Antîyokus, padîshahê bakur, raweste, Antîyokus jî nekarî li ber Romayîyan, yên ku niha li dijî wî hatin, raweste. Êdî tu padîshahiyek nekaribû li hember vê hêza bilinddibûyî berxwedanê bike. Sûriye hate fetih kirin û hate zêdekirin bo împaratoriya Romayê, dema ku Pompey, BC 65, Antîyokus Asiatîkus ji milk û malên xwe bêpar kir û Sûriye kir parêzgehek Romayî.”

“Uwezo uleule pia ulipaswa kusimama katika Nchi Takatifu, na kuiharibu. Roma iliunganishwa na watu wa Mungu, yaani Wayahudi, kwa mapatano, mwaka 162 K.K.; tangu tarehe hiyo inashika nafasi ya pekee katika kalenda ya unabii. Hata hivyo, haikupata mamlaka juu ya Uyahudi kwa ushindi halisi mpaka mwaka 63 K.K.; na hapo ndipo kwa namna ifuatayo.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259.

Ayette dinî ku Danyêl tê de peyva “welatê rûmetdar” bi kar tîne, ayeta çil û yek e.

Akaingira pia nchi ile ya utukufu, na nchi nyingi zitapinduliwa; lakini hawa wataokoka kutoka mkononi mwake, yaani Edomu, na Moabu, na wakuu wa wana wa Amoni. Danieli 11:41.

Vhesi ya makumie mane na imwe, kwa kawaida, inafuata vhesi ya makumie mane, na vhesi ya makumie mane huanza kwa maneno “na wakati wa mwisho.” Katika The Great Controversy, Dada White anaitambua 1798 kuwa “wakati wa mwisho,” kwa hiyo vhesi ya makumie mane na imwe inatambulisha historia inayofuatia baada ya wakati wa mwisho katika mwaka 1798.

“Napun smah da telak, kimung ya propeta, ‘Mokotong diid doun ka mogiib-giib, om auhup no po ngaavii pangatahuan.’ Daniel 12:4. ... Tumuud 1798, nukaampai no i buku do Daniel, nokodopii no i pangatahuan pasal do nga propesi, om nokorimbaan no ngaavii tulun do

minongotud i piosik doohing do i panguhukum.” The Great Controversy, 356.

Eri ly’obukungu ey’olunyiriri lwa amakumi ana na limu si Buyudaaya obw’edda obw’obunnambiro, wabula Buyudaaya obw’omwoyo obw’omulembe guno. Amerika ye Buyudaaya obw’omwoyo obw’omulembe guno, era olunyiriri lwa amakumi ana na limu lulaga etteeka ly’olunaku lwa Sande erigenda okujja amangu mu Amerika.

Lakin əvvəlcə ruhi olan deyil, təbii olan idi; sonra isə ruhi olan gəldi. 1 Korinflilərə 15:46.

وهئى ىهبرؤز» هكنوچ ،هووتاهؤب ىىهنىشئىپ ىكهىهنومن ادهدزاش ىتهىئى مل مەمشكهى ىاساى وهئى مزن اپ ات مد ىناكهتهىئى. موتهئىركب مرابوود تئىبهد ادهدزائى لائىناد ىنوبواووت مل «هواىوور ىهووژئىم تابهه ىوهئى وهرهب و هىمەمشكهى ىاساى شئىپ هكنهكهه ىگدن ىامن كهىهووژئىم ،ادى ىاتؤك ىناؤور مل

Walme wa kaskazini katika aya hizo tano, pamoja na walme wa kusini ambao walitimilizwa na mfalme wa Kiseleuko Antioko Mkuu na walme wa Misri wa ufalme wa Ptolemaio, ni vielelezo vya mamlaka ambazo ndizo kiini cha historia inayoongoza kwa sheria ya Jumapili inayokuja upesi. Aya hizi zinabainisha historia ya mwendo wa wale mia moja arobaini na nne elfu, kwa maana aya ya kumi inabainisha kuanguka kwa Muungano wa Kisovieti mwaka 1989, na aya ya kumi na sita sheria ya Jumapili inayokuja upesi.

Kristo anasisitiza aya mafungu kwa kulinganisha mstari wa kumi na mstari wa arobaini, na mstari wa kumi na sita na mstari wa arobaini na mmoja. Rejeo la moja kwa moja kwa nchi halisi ya utukufu, ambayo ni mfano wa nchi ya kiroho ya utukufu ya mstari wa arobaini na mmoja, ndilo mwisho wa yale mafungu sita, na mstari wa kumi ndio mwanzo wake.

Kirusitu mwene asimikishije ko umurongo wa cumi na gatandatu ufise isano itaziguye n’umurongo wa mirongo ine na umwe, ni ko n’umurongo wa cumi ufise isano itaziguye n’umurongo wa mirongo ine. Invugo iri mu murongo wa cumi ngo “kurenza urugero, no guca hagati” ni yo mvugo nyene y’Igiheburayo yahinduwe ngo “kurenza urugero no kurenga,” mu murongo wa mirongo ine. Iyo mvugo iboneka ahandi hamwe honyene mu Vyanditswe, ariko yahinduwe mu buryo butoduto butandukanye n’ubwo mu murongo wa cumi no mu murongo wa mirongo ine. Ariko rero, ni ya mvugo nyene y’Igiheburayo.

Nā ākaahinga i roto ia Iuta; ka mānu nui, ka hipa atu; ka tae rawa ia ki te kakī; ā, ko te toronga atu o ōna parirau ka whakakī i te whānui o tō whenua, e Immanuera. Īhaia 8:8.

Ayisaya mu “okuyitiriza n’okusukkirira” kye kimu n’ekigambo ekiri mu lunyiriri olw’ekkumi, “okuyitiriza n’okuyita mu,” era n’ekiri mu lunyiriri olw’amakumi ana, “okuyitiriza n’okusomoka.” Ekisinga ku ekyo, buli lumu ku nnyiriri zino essatu lunnyonnyola okulumba okuva eri kabaka ow’obukiika obwa kkono ng’alumba kabaka ow’obukiika obwa ddyo. Mu Ayisaya, kabaka ow’obukiika obwa kkono ow’e Bwasuli, Sennakeribu, yali alumba Yuda, obwakabaka obw’obukiika obwa ddyo obwa Isiraeri. Mu lunyiriri olw’ekkumi, Antiyokasi Maginasi, kabaka ow’obukiika obwa kkono ow’Obwakabaka bwa Seleucid, yali alumba obwakabaka obw’obukiika obwa ddyo obwa Misiri. Mu lunyiriri olw’amakumi ana, kabaka ow’obukiika obwa kkono, obuyinza bwa bapaapa, obwali bufunye ekiwundu eky’okufa ku ntandikwa y’olunyiriri olw’amakumi ana, yali alumba obuyinza obw’obutakiriza Katonda obw’obukiika obwa ddyo

obwa Soviet Union. Buli lunyiriri lukiririra ensengeka y'obufumu y'emu ey'olutalo wakati wa bakabaka ab'obukiika obwa kkono n'obwa ddyo, era mu buli lunyiriri kabaka ow'obukiika obwa kkono "ayitiriza era n'asomoka."

Ushuhuda wa Isaya na aya ya kumi vyote viwili vinaonyesha kwamba wakati mfalme wa kaskazini anaposhambulia, husimama kabla ya kuingia katika mji mkuu wa ufalme wa kusini. Senakeribu alileta vita vyake mpaka kwenye kuta za Yerusalemu, wala si zaidi. Mwaka 219 KK, Antioko Mkuu alifika kwenye mpaka wa Misri akasimama. Kisha akapoteza vita vya Rafia vilivyotukia miaka miwili baadaye katika mwaka 217 KK. Senakeribu alifika kwenye kuta za Yerusalemu na akapoteza vita hivyo Mungu alipoingilia kati.

Nuko rero ni ko Uwiteka avuze ku mwami wa Ashuri ati: Ntazinjira muri uyu murwa, kandi ntazahatera umwambi n'umwe, kandi ntazawugeraho afite ingabo, kandi ntazawuteraho urugomero. Inzira yazanywe na yo ni yo azasubiramo, kandi ntazinjira muri uyu murwa, ni ko Uwiteka avuga. Kuko nzarinda uyu murwa, kugira ngo nyukize, ku bw'inyungu zanjye bwite no ku bw'umugaragu wanjye Dawidi. Muri iryo joro, marayika w'Uwiteka arasohoka, akubita mu ngando y'Abashuri abantu ibihumbi ijana na mirongo inani na bitanu; abantu babyutse kare mu gitondo, dore, bote bari intumbi. Nuko Senakeribu umwami wa Ashuri arahaguruka, aragenda, arasubira, atura i Nineve. Nuko igihe yari aramya mu nzu ya Nisuroki imana ye, Adirameliki na Sharezeri abahungu be bamwicisha inkota; maze bahungira mu gihugu cya Arumeniya. Esarihadoni umuhungu we amusimbura ku ngoma. 2 Abami 19:32–37.

Muna 1989, ngyana wa muulu apupulikishishe Ubumba bwa Soviet, lelo taacimfwide muluwa wa Ubumba bwa Soviet. Russia yakasigala iiminine. Ulwiilo ulwakonkapo, ulo lwafwanikishiwa mu mavesi ikumi na cimo ne ikumi na yabili, lwali lwiilo lwa ku Raphia, ulo na lumo lwafwanikishiwe no kupuputulwa kwa nkondo ya kwa Sennacherib ne mfwa yakwe yakwekonkapo, ico cilelangisha ukunoba kwa ngyana wa kumushi, uwali Yuda mu bucabulo bwa kwa Sennacherib, na Raphia mu bucabulo bwa kwa Antiochus Magnus.

Omushororongo gwa ikumi gu na okuhingana okwa nyima n'omushororongo gwa amakumi ana, kandi omushororongo gwa ikumi na mukaga gu na okuhingana okwa nyima n'omushororongo gwa amakumi ana na gumwe. Emishororongo ikumi okuhika ku ikumi na mukaga emaririra ebyafaayo bya 1989 kuhika ku Sunday law. Omushororongo ogu gurikugambwaho gukiikirira ebyafaayo ebyasherekirwe omu mushororongo gwa amakumi ana, ebitandikira aha kugwa kw'Obukama bwa Soviet Union omu 1989 kandi bikagumizamu kuhika ku Sunday law. Omushororongo gwa ikumi kandi guhinganisa butunu "ebihe musanju" bya Leviticus 26 n'ebyo byafaayo ebyasherekirwe, kwonka omurongo ogwo ogw'amazima tiguri omu ebyo turikushoboorora aha.

Mu historia ya Millerite, ya kwanza kati ya mabishano sita makuu ndani ya Uadventista kuhusu utambulisho sahihi wa Rumi ilitokea, nayo ilikuwa juu ya swali la wale wanyang'anyi wa aya ya kumi na nne walimwakilisha nani. Waprotestanti walishikilia kwamba walimwakilisha Antiochus Epiphanes, na Wamillerite waliwatambua kuwa ni Rumi. Katika pambano la mwisho la Uadventista kuhusu utambulisho sahihi wa Rumi, nalo pia ni juu ya wale wanyang'anyi wa aya ya kumi na nne. Kundi moja, linalowakilishwa na Wamillerite, linashikilia uelewa wa msingi wa Wamillerite, ambao uliidhinishwa na Roho ya Unabii.

“Ndzi vone leswaku chati ya 1843 yi kongomisiwile hi voko ra Hosi, naswona a yi nga fanelanga ku cinciwa; leswaku tinhlayo a ti ri hilaha A a lava hakona; leswaku voko ra Yena a ri ri ehenhla ka yona naswona ri fihla xihoxo eka tin’wana ta tinhlayo, leswaku ku nga vi na loyi a nga xi vonaka, ku kondza voko ra Yena ri susiwa.” Early Writings, 74.

Chati hicho kitakatifu kinaitambua pambano hilo kwa alama ya mwaka 164 KK.

“164, 안티오쿠스 에피파네스의 죽음. 그는 물론 왕들의 왕자이신 분을 대적하여 일어서지 못하였으니, 이는 왕들의 왕자이신 분이 나시기 164년 전에 이미 죽었기 때문이다.”

Marejeo ya pambano hilo juu ya chati takatifu yanawakilisha ukweli wa pekee uliowakilishwa juu ya chati takatifu ambao haukutegemezwa juu ya kifungu cha unabii kutoka katika Neno la Mungu. Kwa kufanya hivyo, yanaitambulisha alama ya njiani, si ya historia ya Biblia, bali ya historia ya Waadventista, nayo “haipaswi kubadilishwa,” kwa maana pambano hilo linaonyesha jinsi maono ya unabii yanavyowekwa imara. Kuukataa ukweli huo wa msingi ni, wakati huohuo, kuukataa mamlaka ya uthibitisho wa Roho ya Unabii juu ya chati takatifu.

“Ushetuli wa mwisho kabisa wa Shetani utakuwa kuifanya bure kabisa ushuhuda wa Roho wa Mungu. ‘Pasipo maono, watu huangamia’ (Mithali 29:18). Shetani atatenda kwa werevu mwingi, kwa njia mbalimbali na kupitia vyombo mbalimbali, ili kuitikisa imani ya watu wa Mungu waliosalia katika ushuhuda wa kweli. Ataingiza maono ya bandia ili kupotosha, naye atachanganya uongo na kweli, na hivyo kuwachukiza watu hata waone kila kitu chenye jina la maono kuwa aina ya ushupavu wa kidini; lakini roho zaaminifu, kwa kulinganisha yaliyo ya uongo na yaliyo ya kweli, watawezesha kutofautisha kati ya hayo.” Selected Messages, book 2, 78.

“Abantu bakwihangane bawe” imfu yakubazwa ya nyuma ni imwe n’iya mbere, kandi hatariho gutahura ikimenyetso gishimangira iyerekwa, “abantu barapfa.” “Barapfa” kuko “bagira ubusa ubuhamya bwa Mwuka w’Imana.”

Bantu binang bakwaamba ati United States yakaimirirwa nga bapokola ba vesi fotiini. Bantu abo tabakwanisi, nangu tabafwandi kubona ati Antiochus Magnus mu ma vesi teni kufika fiftini akaimirira United States. Nga mo kwaali baProtestanti mu byakale bya baMillerite baamba ati bapokola bali Antiochus, ni ko naba bantu abashaka ukutabona baimika bapokola nga maka ayo nyene (United States) ayo Antiochus afanekelamo.

Uvutavita wa Senakeribu dhidi ya Yuda, uliofika hadi mji mkuu, Yerusalemu, na ambao ulifeli, uliongozwa na jemadari wa Senakeribu, Rabsheke.

Basi, nakulomba, utoe dhamana kwa bwana wangu, mfalme wa Ashuru, nami nitakupa farasi elfu mbili, ikiwa kwa upande wako waweza kuweka wapanda farasi juu yao. Basi utawezaje kuugeza uso wa jemadari mmoja wa aliye mdogo kuliko watumishi wa bwana wangu, nawe ukautegemea Misri kwa magari na kwa wapanda farasi? Je! sasa nimepanda kuja juu ya mahali hapa pasipo BWANA ili niiharibu? BWANA aliniambia, Panda uje juu ya nchi hii, na uangamize. Ndipo Eliakimu mwana wa Hilikia, na Shebna, na Yoa, wakamwambia Rabsheka, Twakusihi, sema na watumishi wako kwa lugha ya Kiaramu; maana twaielewa; wala usiseme

nasi kwa lugha ya Kiyahudi masikioni mwa watu walio juu ya ukuta. Lakini Rabsheka akawaambia, Je! bwana wangu amenituma kwa bwana wako, na kwako, kusema maneno haya? je! hakunituma kwa watu wale wakaa juu ya ukuta, ili wale mavi yao wenyewe, na kunywa mkojo wao wenyewe pamoja nanyi? Ndipo Rabsheka akasimama, akalia kwa sauti kuu kwa lugha ya Kiyahudi, akanena, akisema, Lisikieni neno la mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru. 2 Wafalme 18:23–28.

Labusake alikuwa akiwasilisha si maneno yake mwenyewe, bali maneno ya Senakeribu, mfalme wa Ashuru. Katika Danieli 11:40, mfalme wa kaskazini ni nguvu ya upapa ambayo wakati wa mwisho, mwaka 1798, ilipata jeraha la mauti mikononi mwa Ufaransa isiyoamini Mungu, yaani mfalme wa kusini. Katika aya hiyo, mfalme wa kaskazini hatimaye hulipiza kisasi na kuifurika falme ya kusini (USSR) mwaka 1989. Mfalme wa kaskazini alipolitimiza kazi hiyo, alikuja pamoja nayo na “magari, na wapanda farasi, na merikebu nyingi.” “Magari na wapanda farasi” huwakilisha nguvu za kijeshi, na “merikebu” huwakilisha nguvu za kiuchumi. Alama hizo huitambulisha Marekani kuwa jeshi wakala la Roma ya kipapa katika ushindi wa mwaka 1989, kama ilivyofananishwa na Labusake. Antioko Mkuu katika aya ya kumi hadi kumi na tano humwakilisha Marekani, na kama William Miller alivyotambua kwa usahihi kwamba neno “pia” katika aya ya kumi na nne huanzisha nguvu mpya inayoingia katika simulizi la kinabii, “wanyang’anyi” lazima wawakilishe nguvu iliyo tofauti na wafalme wa kusini wa Ptolemaio, au Antioko mfalme wa kaskazini, au Filipo wa Makedonia.

“kusini kwa mfalme,” katika aya hii, bila shaka yoyote, humaanisha mfalme wa Misri; lakini maana ya “wanyang’anyi wa watu wako” bado huenda ikabaki kuwa ya mashaka kwa wengine. Ya kwamba haiwezi kumaanisha Antioko, wala mfalme yeyote wa Shamu, ni dhahiri; kwa maana malaika alikuwa amenena juu ya taifa hilo kwa aya kadhaa zilizotangulia, na sasa asema, “pia wanyang’anyi wa watu wako,” n.k., akidokeza waziwazi taifa jingine. Nakubali kwamba yawezekana Antioko aliwanyang’anya Wayahudi; lakini jambo hili lingewezaje “kuithibitisha njozi,” ilhali Antioko hajanenwa popote katika njozi hiyo kuwa ametenda kitendo chochote cha namna hiyo; kwa maana yeye alikuwa wa ile iitwayo katika njozi ufalme wa Ugiriki. Tena, “kuithibitisha njozi,” lazima kumaanishe kuifanya kuwa hakika, kuikamilisha, au kuitimiza.” William Miller, Miller’s Works, Lecture 6, 89.

«Антиох» атоқлы ат Сирийәдики Селевкийлар империйәсиниң нурғун падишалири таллиған бир нам еди. Бу империйиниң курғучиси Селевкий Никатор болуп, пүтүн Селевкий падишалири тизимликидә жәмий жигирмә алтидин оттузғичә падиша бар еди. У падишаларниң нурғуни «Антиох» дегән намни таллиған, худди нурғун папилар папа болуп талланғанда тәхт намлирини таллайдиғинидәк. Папиларниң һәммиси «антихрист»тур, бу «Мәсиһкә қарши» дегән мәнини билдүриду. «Анти» дегән сөзниң мәниси «қарши» демәктур. Улар антихристлар сүпитидә роһий ата-бовисиниң, йәни Шәйтаниң намиға егә болған. Илһамда Шәйтан билән папилар һәр иккиси антихрист дәп тонутулиду.

“Ukukhokhoka kwaantikristu ekufezeni ukuvukela akuqala ezulwini kuzakulokhu kusebenza ebantwaneni bokungalaleli.” Testimonies, volume 9, 230.

یہ لپ کئی تاک. ن. «حیسم مژد» موهئ رہبل و ، ن. حیسم مژد نای کورده هیؤب ، ن. اتی ش یرهنون پوپ
ن. اتی ش یرهنون مژد ن. بده و ، ن. ریزبده کئیوان نرگدره مو پوپ

“Kujiwekea hakika faida na heshima za ulimwengu, kanisa liliongozwa kutafuta kibali na
msaada wa wakuu wa dunia; na hivyo, baada ya kumkataa Kristo, likashawishiwa kutoa utiifu
kwa mwakilishi wa Shetani—askofu wa Roma.” The Great Controversy, 50.

Ngemisebenzi yabo niyakubazi, futhi opapa baqhuba umsebenzi ofanayo nowoSathane.

“وچدهوئرب ادنامسائی ناکهرا برده دل یکیرات یکورس یندرکرده شئپ مک ، راک نامده یهگئیر
دل ادوخ یاسای ادیلوهه ناتیش . موارک مامدره موامور یاپاپ یهگئیر دل یومز رهسل شمرئل
یقلاخ یمکوح رهسل یوخ یمکوح . بتئنباد وب موهیوخ دل کهه یزاسکاج و موهتاکب تسار ادنامسائی
یکهه یهوئش مهب و ، اناد موهه یهداری رهسل یوخ یهداری و ، موهدرک زرهب یوخ
ییراکاواد مهب و ، رهههتیرگده اگئیر نامده شاپاپ . بتئبده راکلهه ادوخ مک دنایهگیار و خوهتسار
تئنازده او و ، تاخب کئیر یوخ یناکهکئور یی موهیوخ ادوخ یاسای تادهه لوهه ، یوخ وب ییلههتیب
یراگدره موهپ یناکهه امرهف و ناکاسئیر دل هی او ییپ مک موهتاکب تسار دنالهه وهئ تئناوتهه مک
رتشاب یکئیلگاسای نم : بتئلهه نهیج مهب و خوهتسار یکهه یهوئش مهب . بتئنیبیده ادیومز و نامسائی
Signs of “نامسائی ادوخ وب هیروهگ یکهه ییتهه اکوسوس مدنههچ موهئ . مدهده ییپ موهه یی ناکاسای دل
the Times, November 19, 1894.

Seleucus Nicator seleukid Imbong ding nīmsak nangmang, nukmā kishi kahēn guhpāte rājāte
Seleucus gu meipāu lāklouh louvin, a pa Antiochus gu chāhchhānna avin “Antiochus” tih min chu
an thlang. Seleucus gu pa, Antiochus, Alexander the Great gu pa Macedon rājā Philip II gu
rawngbāwlina ah ṭhupui mi miropui khat leh sipai hotu khat a ni. Hē mi miropui dinhmun leh sipai
hnamchhūna hian Alexander the Great thih hnua Seleucus gu mahni hmingthanna ropui leh
thuneihna lama a kaihhruaina ṭanpuuin a innghahna lungphūm a siam.

Ubwami bwa Seleucus bwashinzwe igihe yigaruriraga uturere dutatu muri tune twari tugize
ubwami bwa Alexandre. Na Roma na yo itsinda ibihugu bitatu by’uturere kugira ngo ifate
ubutegetsi maze ibe umwami w’amajyaruguru. Igihe Seleucus yari amaze gukomeza
uburasirazuba, uburengerazuba, n’amajyaruguru, yabaye umwami w’amajyaruguru mu nkuru
y’amateka, kandi umurwa mukuru we wari umujyi wa Babuloni. Benshi mu bami bakurikiyeho
bahisemo izina “Antiochus” igihe bafataga intebe y’ubwami bw’amajyaruguru kugira ngo baha
icyubahiro sekuruza wabo wa politiki. Iyo sano iroroshye kuyibona, niba uhisemo kuyibona. Niba
utabishaka, ntuyibona.

Muna “Antiochus” (Ἀντίοχος kwa Kiyunani) latokana na vipengele vya Kiyunani “anti” (maana
yake “dhidi ya” au “kinyume cha”) na “ocheo” (maana yake “kushika kwa uthabiti” au
“kudumisha”). Wafalme wa kaskazini walichagua jina hilo ili kudumisha urithi wao wa kisiasa
pamoja na baba yao, kama vile mpinga-kristo (mapapa) huchagua majina wanapoanza kutawala.
Kama vile mapapa walivyo wawakilishi wa baba yao, Ibilisi, vivyo hivyo Antiochus wa Milki ya
Shamu huwakilisha kwa mfano wa kinabii wawakilishi wa baba yao. Katika matumizi haya,
Antiochus anawakilisha wakala wa baba yao. Wakala wa mamlaka ya upapa mwaka 1989 ilikuwa
Marekani, na ushuhuda wa kidunia unathibitisha uhusiano uliokuwapo kati ya mpinga-kristo, Papa
Yohane Paulo II, na Ronald Reagan katika kazi yao ya kuiangusha iliyokuwa Muungano wa

Kisovyeti.

Mikuyu ya ikumi nginya ya ikumi na ithano na imwe, mūstari wa mbere na wa mūth mwisho iri na marejeleo ma ta kwa ta nginya mikuyu ya mirongo ina na mirongo ina na umwe. Mūstari wa ikumi wīrīrīte ta kwa ta mūstari wa mirongo ina. Mūstari wa ikumi na ithano na umwe wīrīrīte ta kwa ta mūstari wa mirongo ina na umwe. Mikuyu iyo nīonania gīcunji kīa ūhoro wa ūmūthi wa Danieli kīrīa gīkūhītana na mīthenya ya mūth mwisho.

“Ekitabo ekyateekebwa akabonero tekyaali Kitabo kya Kubikkulirwa, wabula kiri kitundu eky’obunnabbi bwa Danyeri ekyali kikwata ku nnaku ez’oluvannyuma. Ebyawandiikibwa bigamba nti, ‘Naye ggwe, ai Danyeri, ggalawo ebigambo, oteeke akabonero ku kitabo, okutuusa ku biro eby’enkomerero: bangi balidduka eno n’eri, era okumanya kuliyongerwako’ (Danyeri 12:4). Ekyo kitabo bwe kyaggulwawo, okulangirira ne kukolebwa nti, ‘Obudde tebukyaliwo nate.’ (Laba Okubikkulirwa 10:6.) Ekitabo kya Danyeri kaakano tekikyateekebwa kabonero, era okubikkulirwa Kristo kwe yawa Yokaana kugenda kutuuka eri bonna abatuuze ku nsi. Olw’okweyongera kw’okumanya, abantu baliteekebwatekebwa okuyimirira mu nnaku ez’oluvannyuma....”

“Engel ya kwanza katika ujumbe wake huwaita wanadamu wamwabudu Mungu, Muumba wetu, aliyeufanya ulimwengu na vyote vilivyomo ndani yake. Wametoa heshima kwa taasisi ya Upapa, wakiibatilisha sheria ya Yehova, lakini kutakuwapo kuongezeka kwa maarifa juu ya jambo hili.” Selected Messages, book 2, 105, 106.

1989年という終わりの時において、ダニエル書第十一章の最後の六節は、「終わりの日々に関するダニエルの預言の部分」を表している。それはその時に封印が解かれた際に認識され、その解封は、「教皇制の樹立、すなわちエホバの律法を無効にすること」に関する知識の増加を生じさせた。アルファでありオメガである方は、常に終わりを初めによって例証されるのであり、1989年に始まった試みの過程は、礼拝者の二つの階級を生み出すよう意図されたものであった。

Ane akamwambia, Enenda zako, Danieli; maana maneno haya yamefungwa na kutiwa muhuri hata wakati wa mwisho. Wengi watasafishwa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa; lakini waovu watatenda kwa uovu; wala hapana mtu miongoni mwa waovu atakayeelewa; bali wenye hekima wataelewa. Danieli 12:9, 10.

Tukalile ha myanda ya kulekelesha ya inyo yacho yakutwekesha, mwomwo ukakatiso wa vahembe pa kutendeka kwa Adventism uli nakusanguka nakulondezgeka sono. Kuzindikiriska vahembe kuwa United States nkhuwa kuzindikiriska Antiokusi kuwa vahembe. Uwu niwo ukakatiso weneula wa maMillerite na maProtestant.

वनिसङ्गी-परीक्षाको प्रक्रियाको अन्त्यमा, जसरी वनिसङ्गी-परीक्षाको प्रक्रियाको आरम्भमा—जो १९८९ मा सुरु भएको थियो—भएको थियो, त्यस्तै यहूदाको कुलको सहिले “दानयिलको भवषियवाणीको त्यो अंश, जो अन्तमि दनिहरूसँग सम्बन्धति थियो,” को मुहर खोल्दछ। १९८९ मा त्यो दानयिल अध्याय ११ का अन्तमि छ पदहरू थिए, र अन्त्यमा त्यो पद ४० को गुप्त इतिहास हो, जसको प्रतीकात्मक नरूपण पद १० देखि १६ सम्मले गर्दछ।

Tukzidi ukubetulekisa ku twafwenwa twetu pa milongo mutanda ya nkani sha kupusana mu byambo muli lyashi lya Adventism mu bipande bi konkapo. Icankalamba pa nkani ishitanda pali isho mutanda cilelangisha icakulekelesha pali isho mutanda. Tukasebenzisa inkani ya kutendeka ne ya kulekelesha ukulembesha pali inkani shimbi shine, apo tulefundulula ifintu ifili mu mayesho ya mulwani wa bulungami aya kupepusha abantu ba kwa Lesa ku kupatulula bwino “ukulangishiwa,” ukwaikishiwa ne cimanyikilo ca Roma.

“Ket ti káchá a thil pawimawhzia hre loh a ni leh chatuan lama thuai taka kal mêk hunte chu kan hrechiang loh a ni a, Pathian ni ropui takah ding tûra inbuatsaih loh chuan, ro enkawltu rinawm lo kan ni ang. Vêngtu chuan zan hun engtik lai nge a ni tih a hriat tûr a ni. Tûnah hian engkim chu kh solemn takin a inthuam a, he hun atâna thutak ringtute zawng zawngin an hriat tûr a ni. An thiltihte chu Pathian ni lam hawiin an ti tûr a ni. Pathian rorêlnate chu khawvêlah lo tla thuai tûr an ni a, chuvângin kan chu ni ropui tak chu lo thleng tûra inbuatsaih kan mamawh a ni.

“Wakati wetu ni wa thamani. Tuna siku chache tu, chache sana, za rehema ya majaribio ambazo ndani yake tujitenge tayari kwa uzima wa baadaye, wa kutokufa. Hatuna wakati wa kupoteza kwa matendo ya ovyoovyo yasiyo na mpango. Inatupasa kuogopa kuligusa tu juujuu neno la Mungu.” Testimonies, volume 6, 407.